

Izdavatelj in odgovorni urednik:

JAKOB DIMNIK,

učitelj na II. mestni šoli v Ljubljani.

Št. 20. Ljubljana, 16. vinotoka 1897. XXXVII. leto.

Vsebina: Uprava slovenskega šolskega muzeja. — Fr. Orožen: Ustavoznanstvo. — IX. skupščina „Zaveze slovenskih učiteljskih društev“ dne 4. in 5. vel. srpana v Celju. — Gospodarski program slovenskega učiteljstva. — Naši dopisi. — Vestnik. — Uradni razpisi učiteljskih služeb. — Listnica uredništva. — Listek blagajnikov.

Geslo: „Ne nazaj, ne navzdol, ampak naprej in navzgor“.

Uprava slovenskega šolskega muzeja.

Da bode slovenski šolski muzej uspeval, nam je pred vsem treba zdatne gmotne podpore; brez nje je obstanek muzeja nemogoč. V ta namen se je obrnil slavni direktorij „Zaveze“ na vsa okrajna učiteljska društva s prošnjo, da pošljejo v smislu II. resolucije, ki je bila vsprejeta letos pri glavni skupščini „Zaveze“ v Celji, za letos po deset goldinarjev*) podpore. Seveda, tista štajarska okrajna učiteljska društva, ki imajo komaj 15—20 članov, smejo tudi manj, vendar pa vsaj pet gld. poslati.

Ker sta s slovenskim šolskim muzejem angaževana čast in zavednost slovenskega in istrsko-hrvatskega učiteljstva, zato trdno pričakujemo, da se bodo vsa društva drage volje odzvala tej prošnji ter čimpreje vposlala svoje prispevke. Poleg prostorov za muzej bode treba preskrbeti direktoriju tudi več oprave in raznih drugih potrebščin. Prošnje za podporo na slavni občinski zastop ljubljanski, na posamezne deželne zборе in na visoko c. kr. naučno ministerstvo bode direktorij pravočasno sestavil in odposlal na dotična mesta.

---

*) Novci naj se pošiljajo blagajniku „Zaveze“ gosp. Fr. Luznarju v Primskovem pri Kranju.

Šele, ko nam je zagotovljena gmotna podpora, smemo govoriti o upravi muzeja. V ta namen je sestavil direktorij s poročevalcem g. J. Dimnikom posebna pravila, ki se glasé:

Pravila

šolskega muzeja slovenskega in istrsko-hrvatskega učiteljstva.

§ 1.

Šolski muzej slovenskega in istrsko-hrvatskega učiteljstva je ustanovila „Zaveza slovenskih učiteljskih društev“ v proslavo in spomin na plodonosno 50letnico vladanja Nj. Veličanstva cesarja Franca Jožefa I.

§ 2.

Muzej ima sedež v Ljubljani ter je last „Zaveze“.

§ 3.

Upravlja ga:

A. Vodstvo muzeja.

B. Razstavni odbor.

C. Porota („Jury“).

§ 4.

A. Vodstvo muzeja obstoji iz direktorija „Zaveze“, pokrovitelja, častnega predsednika, I. predsednika, II. predsednika, podpredsednika, tajnika in blagajnika.

§ 5.

Vodstvo muzeja imenuje upravni odbor „Zaveze“ na tri leta.

Pokrovitelj muzeju je običajno t. č. deželni ljudsko-šolski nadzornik kranjski in častni predsednik pa t. č. župan ljubljanski.

I. predsednik muzeju je vedno t. č. predsednik „Zaveze“; on sklicuje in vabi seje.

Ostali štirji funkcionarji se izvolijo iz ljubljanskega učiteljstva.

§ 6.

Vodstvo muzeja ima seje, kadar se kaže potreba; pokrovitelj in častni predsednik se vabita le k izrednim in slavnostnim sejam.

§ 7.

Glavna naloga vodstvu muzeja je, skrbeti muzeju za gmotno podporo ter za ugled na zvonaj.

§ 8.

Prošnje za podporo podpisujejo predsednik, tajnik in blagajnik, druge listine pa samo I. predsednik in tajnik, če se pa denarja tiče, pa predsednik in blagajnik.

§ 9.

Če je I. predsednik zadržan, ga nadomestuje II. predsednik, oziroma podpredsednik.

§ 10.

B. Razstavni odbor ima toliko članov, kolikor oddelkov ima muzej.

§ 11.

Člani vodstva muzeja, izvzemši pokrovitelja in častnega predsednika, so z istimi funkcijami že ex offo člani razstavnega odbora. Vse druge člane pa imenuje upravni odbor „Zaveze“ na tri leta.

§ 12.

Če se pokaže potreba, se sme število članov razstavnega odbora pomnožiti ali skrajšati.

§ 13.

Razstavni odbor oskrbuje notranjo uredbo muzeja.

Vsak član postane ob enem oskrbnik jednemu oddelku muzeja.

§ 14.

Uposlane predmete in stvari vsprejema I. predsednik, oziroma II. predsednik ali podpredsednik ter jih izroči dotičnemu oskrbniku, da jih uknjiži in razstavi.

§ 15.

C. Porota (razstavna sodnija — „Jury“) presoja poslana dela, priporoča razstavljene stvari kot učne pripomočke ljudskim, meščanskim in srednjim šolam ter daje razstavljenecem pohvalna pisma, častna priznanja i. t. d.

§ 16.

Porota obstoji iz t. č. predsednika „Zaveze“, iz t. č. deželnih ljudsko-šolskih nadzornikov za slovenske, oziroma hrvatske šole na Kranjskem, Štajerskem, Primorskem in Koroškem ter iz po jednega člana c. kr. izpraševalne komisije za občne ljudske in meščanske šole v Ljubljani, Mariboru, Gorici, Kopru in Celovcu.

§ 17.

Predsednik „Zaveze“ in deželni šolski nadzorniki so že ex offo člani porote, druge pa imenuje upravni odbor na tri leta.

§ 18.

Predsednik poroti je t. č. predsednik „Zaveze“ ter sklicuje seje, kadar se mu to potrebno zdi ali če to trije člani porote zahtevajo.

§ 19.

Častna priznanja, pohvalna pisma i. dr. podpisujeta t. č. predsednik „Zaveze“ in običajno tisti deželni šolski nadzornik, iz katere krovine je dotični razstavljaivec.

Zadnjega sme nadomestovati tudi kak drug član porote.

§ 20.

Ta pravila potrdi, oziroma prenareja upravni odbor „Zaveze“.

Direktorij „Zaveze slovenskih učiteljskih društev“:

Fr. Luznar s. r.
blagajnik.

L. Jelenc s. r.
predsednik.

D. Česnik s. r.
tajnik.

J. Dimnik s. r.
poročevalec.

Ustavoznanstvo.

(Spisal Fr. Orožen.)

L.

Ustavno življenje v Avstriji od leta 1867. do sedanjih dni.

3. Od Taaffejevega ministerstva do sedanjih dni.
(1879—1897).

Grof Badeni je sestavil neparlamentarično ministerstvo, ki nima stalne večine v državnem zboru in hoče biti nad strankami. Grof Badeni je prevzel predsedništvo in je tudi minister za notranje reči, baron Gautsch minister za bogočastje in nauk, grof Gleispach za pravosodje, grof Ledebur za poljedelstvo, Bilinski za denarstvo, baron Glanz za trgovino, podmaršal Guttenberg za železnice in grof Welsersheimb za deželno brambo.

Leta 1896. meseca prosinca je postal prejšnji voditelj ministerstva za bogočastje in nauk Poljak Rittner minister za Galicijo. Državni zbor je sklenil zakon o pokojnini uradnikov, zakon o povišanju uradniških in učiteljskih plač, domovinski zakon in novi volilni zakon, s katerim so uvedli peto volilno skupino. Ta skupina voli 72 poslancev, torej ima poslanska zbornica sedaj 425 poslancev, katere volijo na šest let. Peta volilna skupina voli n. pr. na Kranjskem ip Koroškem po 1 poslanca, na Primorskem 3 in na Štajerskem 4 poslance.